СЕКЦІЯ 5 - ЕКОНОМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

БОНДАРЕНКО О.М., асистент НТУ «ХПІ»
ТЕРЛЕЦЬКА А.В., студентка НТУ «ХПІ»

ЗАСТОСУВАННЯ ПОНИЖУЮЧИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ДО СТАВКИ ЄСВ ПРИ ОПОДАТКУВАННІ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ

Проведення економічних реформ у 2015 році суттєво вплинуло на податкову систему країни. Зміни торкнулися і єдиного соціального внеску, який нараховується на заробітну плату та деякі інші види виплат. На початку року уряд запропонував зниження розміру ЄСВ до рівня 16,4 %, що мало спонукати роботодавців до виведення зарплат з «тіні». Прогнозувалося, що це зможе покращити ситуацію в країні з оподаткуванням заробітних плат. Проте, чи готові підприємства в даний момент до таких нововведень? Саме цим питанням і присвячені дані тезиси.

До бази обкладання ЄСВ, як і раніше, входять заробітна плата за всіма видами виплат, які визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», винагорода фізичним особам – непідприємцям за виконання робіт (надання послуг) по цивільно – правовим договорам, лікарняні та декретні.

Щодо працівників, у яких база нарахування ЄСВ не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, то для них ЄСВ у частині нарахувань розраховується як добуток МЗП та ставки ЄСВ, яка встановлена ч. 5 і ч. 6 ст. 8 Закону № 2464. Це стосується заробітних плат працівників за основним місцем роботи, та не торкається сумісників, у яких незалежно від розміру зарплати базою для нарахування ЄСВ буде її сума.

Головним нововведенням можна вважати можливість застосування коефіцієнтів, які понижують ставку ЄСВ у частині нарахувань на заробітну плату. На сплату ЄСВ за зниженою ставкою (з урахуванням коефіцієнта) можуть розраховувати роботодавці, які використовують труд звичайних фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту). До таких роботодавців відносяться юридичні особи та фізичні особи – підприємці.

Важливо враховувати, що понижуючі коефіцієнти

застосовують тільки до ставок ЄСВ у частині нарахувань, які встановлені для заробітної плати (ставка ЄСВ в залежності від класу професійного ризику) та винагород за цивільно – правовими договорами. Не можна застосовувати понижуючі коефіцієнти до ставок ЄСВ щодо окремих категорій персоналу (8,41 %) та лікарняних і декретних (33,2 %).

Проте застосування понижуючих коефіцієнтів пов'язано з виконанням підприємствами ряду умов (ч. 3 розд. II Закону № 77):

1) в поточному році середня заробітна плата по підприємству повинна збільшитися мінімум на 30 % порівняно із середньої заробітною платою у 2014 році;

2) середня зарплата по підприємству в місяці, за який нараховується зарплата, повинна складати не менше 3-х мінімальних заробітних плат (у січні – серпні 2015 року – не менше 3654 грн., а у вересні – грудні 2015 року – не менше 4134 грн.);

3) середній платіж по ЄСВ на одну застраховану особу після застосування коефіцієнта повинен складати не менше 700 грн.

Розмір понижуючого коефіцієнта розраховується таким чином. Загальна база нарахування ЄСВ у місяці нарахування заробітної плати ділиться на загальну середньомісячну базу нарахування ЄСВ за 2014 рік. Якщо перша величина перевищує другу у 2,5 чи більше разів, то коефіцієнт, який понижує ставку ЄСВ, встановлюється на рівні 0,4. Якщо ж перевищення буде у менших обсягах, то понижуючий коефіцієнт визначається розрахунковим шляхом у той же спосіб, але при цьому він не може бути менше ніж 0,4.

Слід за цим підприємству необхідно розрахувати загальну суму ЄСВ до сплати, а потім середній платіж на одну застраховану особу після застосування понижуючого коефіцієнта. У разі, якщо сума такого платежу становитиме 700 грн. чи більше, то підприємство може скористатися вигодами від впроваджених реформ. Але у випадку невиконання даної умови, доведеться заново перенарахувати ЄСВ за звичайною ставкою без понижуючого коефіцієнта. Тому підприємствам (для самих же себе) необхідно виконати такі розрахунки наперед.

За порушення законодавства щодо ЄСВ платники можуть бути притягнуті до фінансової, а винні посадові особи (підприємці) – до адміністративної відповідальності.

У якості висновків можна зазначити, що підняття заробітних плат призведе до збільшення витрат на оплату праці для

підприємств, але чи будуть у них такі фінансові можливості? Плюсом, щоправда, може стати те, що вся зарплата буде виплачуватися офіційно і не буде проблем з контролюючими органами. Проте в умовах кризисної ситуації підприємствам важко буде зважитися настільки суттєво підняти заробітні плати для того, щоб вийти на коефіцієнт 0,4. Тому, скоріш за все, детінізації зарплат у 2015 році не відбудеться.

Система оподаткування в нашій країні потребує подальшого реформування: зниження та спрощення податків; введення різних ставок для неоднакових сфер діяльності; зниження ставок при впровадженні нових технологій, при економії енергоносіїв, при спрямуванні коштів роботодавцями на розвиток соціальної інфраструктури та інше. Одночасно з цим повинно відбуватися реформування економіки за рахунок розвитку малого та середнього бізнесу, впровадженню технологій, залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій.

Список літератури: 1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28.12.2014 р. № 77-VIII. **2.** Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» від 28.12.2014 р. № 80-VIII. **3.** Закон України «Про утримання та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI.

ГАВРИСЬ М.О., ст. викл. каф. економічного аналізу та обліку
ГАВРИСЬ О.О., ст. викл. каф. економіки та маркетингу

ОГЛЯД НОВОВВЕДЕНЬ У ПРАВИЛАХ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЗА 2015 РІК

2015 рік ознаменувався численними нововведеннями у правилах податкового обліку основних засобів, причому ці зміни відбувалися у кілька етапів. Вони не тільки суттєво вплинуть на порядок обліку основних засобів (ОЗ), але також відобразяться на фінансових результатах підприємства, що призведе до змін у порядку заповнення фінансової звітності.

Першим суттєвим нововведенням є те, що тепер підприємствам, які мають річний дохід, нижчий за 20 млн. грн., не обов'язково коригувати базу для нарахування податку на прибуток на суму податкових різниць. За результатами 2015 року кожне таке підприємство повинно визначитися з цим питанням.